

## ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

|                     |                                                              |
|---------------------|--------------------------------------------------------------|
| Заклад вищої освіти | <b>Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія</b>          |
| Освітня програма    | <b>42226 Середня освіта (Мова і література (англійська))</b> |
| Рівень вищої освіти | <b>Бакалавр</b>                                              |
| Спеціальність       | <b>014 Середня освіта</b>                                    |

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ГЕР** - галузева експертна рада

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

13.04.2021 р.

Справа № 0223/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуючий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Демченко Олена Петрівна,

Коваленко Наталія Володимирівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Лобода Дмитро Олександрович,

Носаченко Володимир Миколайович,

Огнистий Андрій Володимирович,

Попович Анжеліка Станіславівна,

Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Шоробура Інна Михайлівна – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

|                               |                                                        |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------|
| Назва ЗВО                     | <b>Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія</b>    |
| Назва ВСП ЗВО                 | <i>не застосовується</i>                               |
| ID освітньої програми в ЄДЕБО | <b>42226</b>                                           |
| Назва ОП                      | <b>Середня освіта (Мова і література (англійська))</b> |
| Галузь знань                  | <b>01 Освіта/Педагогіка</b>                            |
| Спеціальність                 | <b>014 Середня освіта</b>                              |
| Спеціалізація (за наявності)  | <b>014.02 Мова і література (англійська)</b>           |
| Рівень вищої освіти           | <b>Бакалавр</b>                                        |
| Вид освітньої програми        | <b>Освітньо-професійна</b>                             |

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

### РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

### 1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

## **2. Обґрунтування ГЕР**

*У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.*

*Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.*

### **Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми**

#### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

#### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

#### **Обґрунтування ГЕР**

##### **1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти**

За ОП здійснюється підготовка вчителів англійської мови, зарубіжної літератури, німецької мови. Однак у назві ОП не зазначено про наявність поєднання спеціалізацій, зокрема другої іноземної мови - німецької. Варто в ОП це віддзеркалити наскрізно: у назві ОП, визначенні професійної кваліфікації, меті, характеристиці ОП, орієнтації, назві ОК, визначенні фахових компетентностей тощо. Рекомендуємо ЗВО звернути увагу на наказ МОН України №1201 від 17.09.2019 р. «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за предметною спеціальністю 014.02 «Середня освіта (із зазначенням мови)», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення» й відбити в ОП шифри й назви спеціалізацій: 014.021 – англійська мова і література; 014.022 – німецька мова і література. В ОП і навчальному плані визначено професійну кваліфікацію «вчитель англійської мови, зарубіжної літератури та другої іноземної мови». Рекомендуємо зазначити конкретну другу мову, яку ЗВО має на увазі (зокрема, німецьку). Членами робочої групи з укладання ОП є О.Федорова, Л.Воротняк, Л.Глушок – викладачі англійської мови і літератури (<http://kgpa.km.ua/inozemna>). Варто до процесу укладання ОП долучити фахівців німецької мови. В ОП (с. 5) занадто широко подано придатність до працевлаштування: 2419.2 Фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою; 2444.2 Гід-перекладач; 2444.2 Перекладач; 2451.1 Літературознавець; 2451.2 Літературний редактор; 3436.1 Референт. Перераховані професії не узгоджуються зі спеціальністю 014 Середня освіта й не підкріплені відповідними ОК.

##### **1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін**

*не застосовується*

##### **1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм**

*не застосовується*

##### **1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).**

**За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня**

В ОП лише у формулюванні ПРН 12 є заувага про підготовку на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти вчителів англійської та німецької мов і зарубіжної літератури для закладів базової середньої освіти. Щодо цього аспекту варто увідповіднити з «Концепцією розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р.) й інші складники ОП.

## **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

**2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)**

*не застосовується*

**2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання**

В ОП достатній обсяг психолого-педагогічного (педагогіка з основами наукових досліджень – 4 кредити, психологія – 3 кредити) й методичного (методика навчання іноземної мови з практикумом – 24 кредити, методика навчання зарубіжної літератури – 4 кредити) компонентів. На дисципліни загальної підготовки (історія України, філософія, українська мова (за професійним спрямуванням) відведено 10 кредитів.

**2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)**

В ОП на теоретичну психолого-педагогічну підготовку відведено 7 кредитів («Педагогіка з основами наукових досліджень» – 4 кредити; Психологія – 3 кредити). Варто більшою мірою узгодити цей аспект ОП із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта. ОК «Методика навчання іноземної мови з практикумом» є наскрізним (3-8 семестри), розробленим у межах реалізації спільного проєкту Британської ради в Україні, МОН України та низки українських ЗВО «Шкільний вчитель нового покоління». Незважаючи на поєднання в ОП предметних спеціалізацій (англійська і німецька мови), дисципліна читається англійською мовою; у її меті зазначено про знання предмета «Англійська мова» (blob:<https://office.naq.gov.ua/07f18ebf-d177-49af-aad0-d0e85f3211d1>, с. 3); у пререквізитах силабусу читаємо, що «Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Методика навчання іноземної мови» значно підвищиться, якщо студент володіє англійською мовою на рівні B1, успішно опанував курс практики усного та писемного мовлення першої іноземної мови (англійської) у 1 та 2 семестрах, має базові знання з педагогіки та психології»; ЗМ 10 передбачає «Аналіз змісту підручників з англійської мови щодо навчання читання» (с. 11); у списках літератури іноземними мовами подана лише англійська література. Отож достеменно неможливо встановити, чи методика німецької мови є складником ОК ОДПП 2.5 «Методика навчання іноземної мови». До того ж ЗМ 17 дисципліни передбачає теми, що не відповідають предметній області спеціальності 014 Середня освіта: «Сучасні підходи та методи до навчання молодших школярів; Планування уроків у молодших класах; Оцінювання молодших школярів». У силабусі ОК «Методика навчання зарубіжної літератури» (blob:<https://office.naq.gov.ua/3abfbeb5-f6d3-4691-a0e5-ba9e49c5c5c8>) наявні питання, які частково не узгоджуються із «Концепцією розвитку педагогічної освіти» щодо підготовки на першому (бакалаврському) рівні вчителів для закладів базової середньої освіти: «Зміст та побудова підручників та навчальних посібників для учнів старших класів» (тема 2); «Мета, зміст та обсяг уроків вивчення біографії письменника. Їх специфіка в середніх та старших класах» (тема 8). В ОП на засвоєння першої іноземної мови (англійської) виділено 58 кредитів, другої іноземної мови (німецької) - 28 кредитів, методики навчання іноземної мови з практикумом – 24 кредити; зарубіжної літератури та методики її вивчення - 26 кредитів. Потрібно звернути увагу на дотримання паритетного підходу до підготовки фахівців за заявленими кваліфікаціями. Рекомендуємо ЗВО узгодити зміст і обсяг психолого-педагогічних та методичних ОК із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта та вимогами «Концепції розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р.), більшою мірою увідповіднити їх із поєднаними спеціалізаціями в ОП, зокрема 014.021 – англійська мова і література і 014.022 – німецька мова і література.

**2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством**

За ОП модель забезпечення вибіркової й відповідно реалізації індивідуальної траєкторії студентів зреалізовується через вибір одного ОК із трьох запропонованих (один ОК – з вибірових дисциплін ЗВО). Рекомендуємо ЗВО дослухатися до пропозицій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти й фіксувати в ОП і навчальному плані лише нормативні ОК та передбачати наявність кредитів для вибірових дисциплін.

**2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності**

ОП передбачає такі види практичної підготовки, як лінгвокультурологічна (3 кредити), перекладацька (3 кредити), філологічна (3 кредити), переддипломна (6 кредитів) практики. Лише дві практики за змістом відповідають предметній області спеціальності 014 Середня освіта – філологічна та переддипломна практики (їх загальний обсяг - 9 кредитів). У силабусах нормативних ОК «Перекладацька практика» (blob:<https://office.naq.gov.ua/19a44a4a-bf15->

4aa6-9178-56e39091ef92, с. 2) та «Лінгвокультурологічна практика» (blob:https://office.naq.gov.ua/fcfac6fo-11cc-4e07-9276-c80669020dd7) зазначено, що це дисципліни за вибором ЗВО. Мета й завдання перекладацької практики не відповідають предметній області спеціальності 014 Середня освіта («поглиблення знань студентів з теорії та практики перекладу; закріплення вироблених в ході практичних занять навичок двостороннього письмового перекладу»; лінгвокультурологічна практика – та ін.). Незрозумілим є формат практики: «проходження перекладацької практики на базах практики, які забезпечують виконання навчальної програми» (с. 3 силабусу). Пререквізитами практики є дисципліни «Теорія та практика перекладу», «Основи художнього перекладу», яких немає з-поміж нормативних ОК на ОП, що акредитується. Для проходження лінгвокультурологічної практики студенти мають використовувати «знання, уміння, навички, сформовані на попередньому ступені навчання при вивченні теоретичних дисциплін «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Вступ до мовознавства» «Теорія перекладу», «Порівняльна типологія». Тема 3 цієї практики передбачає збір фольклорних, літературно-краєзнавчих, діалектологічних, соціолінгвістичних, етнографічних спостережень, музейних архівних матеріалів. Жодного з перерахованих ОК, а також фольклору, літературного краєзнавства, соціолінгвістики, етнографії у нормативній частині ОП немає. Виявлено окремі невідповідності в силабусі переддипломної практики (<https://cutt.ly/2xxcxEQ>), зокрема у меті, завданнях і форматі дисципліни передбачено проведення уроків тільки з іноземних мов (про зарубіжну літературу не згадується). Водночас у навчально-методичній карті дисципліни зазначено про «аналіз, планування та реалізація навчальної діяльності з іноземної мови та зарубіжної літератури» (с. 8) тощо. Наявні розбіжності у визначенні термінів проходження переддипломної практики в навчальному плані й силабусі ОК. Рекомендуємо ЗВО віддзеркалити в назвах практик їхню сутність, збільшити тривалість виробничої (філологічної) практики, увідповіднити визначення баз проходження педагогічних практик (5-9 класи закладів загальної середньої освіти) та обсяг практичної підготовки із «Концепцією розвитку педагогічної освіти», удосконалити змістову частину силабусів із практичної підготовки здобувачів вищої освіти, усунути застарілу термінологію освітньої галузі та рекомендовані джерела, технічні огріхи та ін.

## **2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям**

*не застосовується*

## **2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)**

*не застосовується*

## **2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання**

*не застосовується*

## **2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти**

*не застосовується*

### **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання**

#### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

#### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

#### **Обґрунтування ГЕР**

### **3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти**

*не застосовується*

### **3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми**

*не застосовується*

### **3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**Критерій 4.** Навчання і викладання за освітньою програмою

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи**

*не застосовується*

**4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)**

*не застосовується*

**4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми**

*не застосовується*

**4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

*не застосовується*

**4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти**

*не застосовується*

**Критерій 5.** Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь**

*не застосовується*

**5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)**

Атестація передбачає складання комплексного кваліфікаційного іспиту із першої іноземної мови, практичного курсу другої іноземної мови, методики навчання іноземної мови / історії зарубіжної літератури з методикою її навчання, що відповідається із професійною кваліфікацією. Складником екзаменаційного білету комплексного кваліфікаційного іспиту з іноземних мов та методики навчання іноземних мов (blob:https://office.naqa.gov.ua/e65743a3-bc3a-407e-afcc-09189bd69fae) є: 1) розмовна ситуація з першої іноземної мови (англійської); 2) розмовна ситуація з другої іноземної

мови (німецької); 3) питання з методики навчання іноземної мови. Водночас питання з методики навчання іноземної мови сформульовані англійською мовою (с. 9), рекомендовано англійську літературу. Варто подавати питання з методики й німецькою мовою та додати до рекомендованої літератури видання, опубліковані німецькою мовою. Програму комплексного кваліфікаційного іспиту із зарубіжної літератури із методикою її викладання не доєднано до звіту про самооаналіз та не виявлено на сайті ЗВО.

**5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності**

*не застосовується*

## **Критерій 6. Людські ресурси**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

**6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання**

ЕГ зауважила, що «переважна більшість викладачів, які забезпечують реалізацію ОП, мають науковий ступінь кандидата наук у дотичних наукових галузях (передусім, філологічні та педагогічні науки) і вчене звання доцента». Водночас науково-педагогічні працівники мають відповідну професійну кваліфікацію, досвід професійної діяльності, наукові публікації відповідно до навчальних дисциплін, які вони забезпечують. 7 викладачів (Р.Мельник, Б.Кришук, В.Адамський, С.Кутова, Л.Глушок, В.Слюзко, О.Гандабура) за ОП мають у 2019-2020 рр. публікації у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Науково-педагогічні працівники беруть активну участь у програмах міжнародної академічної мобільності (Р.Мельник, Т.Северіна, Л.Воротняк, Л.Закреницька – Італія, 2020 р., М.Ворник, Л.Глушок – Фінляндія, 2019 р.; О.Гандабура – Польща, 2018 р.; Я.Нагорний – Польща, 2017 р.).

**6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу**

*не застосовується*

**6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців**

*не застосовується*

**6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями**

*не застосовується*

**6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності**

*не застосовується*

## **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси**

## **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

## **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

**7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання**

Під час проведення державної підсумкової атестації здобувачів вищої освіти у ЗВО використовували програму для організації відеоконференцій Zoom, месенджери Viber Skype, електронну пошту (наказ №55 від 30.04.2020 р., <https://cutt.ly/bxzE7Fo>, с. 3). Рекомендуємо ЗВО подбати про використання єдиної платформи дистанційного навчання.

**7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми**

*не застосовується*

**7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси**

*не застосовується*

**7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою**

*не застосовується*

**7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою**

*не застосовується*

**7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

## **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми**

## **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

## **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

**8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми**

*не застосовується*

**8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми**

*не застосовується*

**8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери**

*не застосовується*



**8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми**

*не застосовується*

**8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми**

*не застосовується*

**8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою**

*не застосовується*

**Критерій 9. Прозорість та публічність**

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін**

*не застосовується*

**9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства**

*не застосовується*

**Критерій 10. Навчання через дослідження**

**Рівень відповідності (експертна група)**

*не застосовується*

**Рівень відповідності (ГЕР)**

*не застосовується*

**Обґрунтування ГЕР**

**10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю**

*не застосовується*

**10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників**

*не застосовується*

**10.3** Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

*не застосовується*

**10.4** Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

*не застосовується*

**10.5** Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

*не застосовується*

**10.6** Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

*не застосовується*

### **3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми**

*У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.*

#### **Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми**

1. Рекомендуємо віддзеркалити в ОП наявність поєднання спеціалізацій 014.021 Англійська мова і література і 014.022 Німецька мова і література, вказати конкретну назву другої іноземної мови у назві ОП, у визначенні професійної кваліфікації, меті, характеристиці ОП, орієнтації, назві ОК, формулюванні фахових компетентностей тощо. 2. Рекомендуємо до робочої групи з укладання ОП долучити фахівців із німецької мови. 3. Узгодити розділ «Придатність до навчання» з предметною областю спеціальності 014 Середня освіта й нормативними ОК, які викладаються на ОП. 4. Рекомендуємо переглянути формулювання ПРН та скоригувати їх щодо відповідності предметній області спеціальності 014 Середня освіта.

#### **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми**

1. Рекомендуємо узгодити обсяги і зміст психолого-педагогічних та методичних ОК із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта. 2. Рекомендуємо в процесі перегляду ОП унести зміни відповідно до «Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (наказ Мінекономіки України №2736 від 23.12.2020 р.) та «Концепції розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р.). 3. Привести у відповідність запропоновані в ОП види практичної підготовки з предметною областю спеціальності 014 Середня освіта та з наявністю відповідних навчальних дисциплін-пререквізитів. 4. Рекомендуємо ЗВО віддзеркалити в назвах практик їхню сутність, збільшити тривалість виробничої педагогічної практики, увідповіднити визначення баз проходження педагогічних практик із «Концепцією розвитку педагогічної освіти», удосконалити змістову частину силабусів із практичної підготовки, усунути застарілу термінологію освітньої галузі та рекомендовані джерела, технічні огріхи та ін. 5. Рекомендуємо ЗВО фіксувати в ОП і навчальному плані лише нормативні ОК та передбачати наявність кредитів для вибіркового дисциплін, а також розширити пропозиції вибіркового компонентів.

#### **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання**

1. Рекомендуємо розширити інформування здобувачів вищої освіти про можливості неформальної освіти та залучати студентів до реалізації таких пропозицій. 2. Рекомендуємо ЗВО активізувати діяльність із залучення здобувачів вищої освіти до програм національної та міжнародної академічної мобільності та урізноманітнити способи їхньої поінформованості.

#### **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою**

1. Рекомендуємо розміщувати силабуси вибіркового навчальних дисциплін на офіційному сайті ЗВО.

#### **Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність**

1. Рекомендуємо оприлюднювати програми комплексних кваліфікаційних іспитів на офіційному сайті ЗВО / випускової кафедри. 2. Узгодити програму комплексного кваліфікаційного іспиту із кваліфікацією, яка присвоюється здобувачам вищої освіти, та усунути в ній некоректне змістове наповнення й технічні недогляди.

#### **Критерій 6. Людські ресурси**

1. Рекомендуємо активізувати практику проведення аудиторних занять професіоналами-практиками й експертами галузі через програму запрошених лекторів. 2. Рекомендуємо за активізувати участь науково-педагогічних працівників у програмах міжнародної академічної мобільності та здобутті неформальної освіти.

#### **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси**

1. Рекомендуємо ЗВО подбати про використання єдиної платформи дистанційного навчання. 2. Рекомендуємо урізноманітнювати практики моніторингу ставлення здобувачів до освітнього процесу, розширювати спектр досліджуваних питань і учасників опитувань, удоступнити результати опитувань на сайті ЗВО. 3. Продовжувати вдосконалення технічної бази ЗВО для задоволення потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями.

#### **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми**

1. Для підвищення ефективності процедур внутрішнього забезпечення якості ОП рекомендуємо розробити чіткі процедури залучення роботодавців до моніторингу й регулярного перегляду ОП. 2. Рекомендуємо оприлюднювати на сайті ЗВО інформацію про заходи й процедури моніторингу якості вищої освіти, зокрема результати опитувань здобувачів вищої освіти та здійснення моніторингу ОП, а також таблицю пропозицій стейкхолдерів. 3. Розглянути в ЗВО питання про можливості створення асоціації випускників.

#### **Критерій 9. Прозорість та публічність**

1. Для відстеження змін, унесених до ОП, рекомендуємо розміщувати на офіційному сайті ЗВО / випускової кафедри варіанти ОП різних років укладання. 2. Рекомендуємо продовжити роботи з удосконалення офіційного сайту ЗВО.

#### **Критерій 10. Навчання через дослідження**

*не застосовується*

### **4. Додатки**

*Відсутні*

\*\*\*

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

*Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.*

Головуючий на засіданні ГЕР

**ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІВНА**